

Behovsbeskrivning 2023/2024 Förskola och Grundskola

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN, ÖSTERSUNDS KOMMUN
PATRIC BERGSTRÖM & SYLVIA ECKERDAL

Innehållsförteckning

Behovsbeskrivning	3
<i>Bakgrund</i>	3
<i>Syfte och inriktning</i>	3
<i>Sammanfattning</i>	4
Centrala Östersund	5
<i>Förskola</i>	5
<i>Grundskola</i>	6
Odensala	9
<i>Förskola</i>	9
<i>Grundskola</i>	10
Torvalla	12
<i>Förskola</i>	12
<i>Grundskola</i>	13
Frösön	15
<i>Förskola</i>	15
<i>Grundskola</i>	16
Brunflo	18
<i>Förskola</i>	18
<i>Grundskola</i>	19
Lit	21
<i>Förskola</i>	21
<i>Grundskola</i>	22
Fristående	24
<i>Förskola</i>	24
<i>Grundskola</i>	24

Behovsbeskrivning

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Östersund gav 2013-10-24 Barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med strategiskt lokalnyttjande där kommunens översiktsplan och tillväxtplan skulle vara vägledande.

Kommunfullmäktige tog 2019-11-21 beslut om att tillsätta en fullmäktigeberedning, en partiövergripande grupp, för att bereda kommande skol- och förskolestrukturfrågor. Fullmäktigeberedningens syfte var att skapa politisk enighet kring den fysiska skolstrukturen för att ge förutsättningar för stabila och långsiktiga beslut. Den primära uppgiften var att hitta ramarna för en struktur som håller över tid. Kommunens skolstruktur behöver ha en långsiktig planering på minst 10 år framåt. I skolstrukturens slutrapport presenteras begrepp, definitioner och inriktningar som arbetats fram och som utgör grunden för kommande planering av skolor och förskolor.

Syfte och inriktning

Syftet med att arbeta fram ramar och målbilder för skol- och förskolestrukturen:

- Det bidrar till att frigöra resurser till pedagoger och undervisning, så att kvalitén ökar och kan bidra till elevernas lärande.
- Det handlar om att ha en skolstruktur som dels klarar de demografiska förändringarna i kommunen, dels säkerställer att kommunen är rustad för en positiv utveckling där skola och förskola både möter och bidrar till tillväxt och befolkningsökning.
- Vägen framåt handlar om att åtgärda underhållsskulden och hantera de lär- och arbetsmiljöproblem som finns för barn, elever och personal.

Dessa tre punkter måste kalibreras mot kommunens möjligheter till investeringar, vilket har resulterat i en prioriterad åtgärdslista för grundskolan respektive förskolan.

Följande inriktningar lyfts fram som viktiga i skolstrukturens slutrapport och ger vägledning i kommande planering:

- Närhet
- Samlokaliserad förskola och skola som flexibel enhet
- Storlek på enheter
- Beläggningsgrad
- Socioekonomi
- Kök
- Dygnet runt-verksamhet
- Byggnaden
- Utemiljö

Sammanfattning

Behovsbeskrivningen har sin utgångspunkt i hur många barn och elever vi kommer att vara i Östersunds kommun om 10 år, det vill säga år 2032, och hur det påverkar behovet av förskole- och skollokaler.

Behovsbeskrivningen ska också säkerställa att Östersunds kommuns förskole- och skollokaler, i det längre perspektivet, ska klara en befolkningsökning kopplat till tillväxtmålet som anger att kommunen år 2040 har 75 000 invånare. Det innebär då att ytterligare ca 1000 förskolebarn och elever ska kunna beredas plats i kommunens lokaler jämfört med år 2023. Det är dock svårt att veta var dessa barn och elever kommer att vara folkbokförda, men om det kopplas till de idag kända byggplaner som finns så är det med stor sannolikhet främst på Frösön och i Centrala stan men även i övriga områden.

Grundmaterialet i denna planering är barn- och elevprognosen som är en fördjupad del av 2023 års befolkningsprognos. En prognos kan endast göras på fem år, de resterande åren kallas för trend. En prognos innehåller olika nivåer av osäkerheter och är absolut inte en sanning. Osäkerheterna ökar ju längre tidshorisonten är och den är som säkrast de första åren.

Östersunds kommun har de senaste åren haft en vikande tillväxt och minskad befolkningsökning. Enligt befolkningsprognosen fortsätter tillväxtkurvan nedåt under de närmsta åren. Antalet födda barn har också minskat de senaste åren. Detta innebär att antalet förskolebarn och elever i kommunen minskar i förhållande till hur det ser ut idag. För förskolan minskar behovet av platser fram till år 2030 då kurvan vänder uppåt och behovet av platser ökar sedan kraftigt fram till år 2040. För grundskolan ser vi samma trend, men med ca 5 års förskjutning. Det betyder att behovet av platser minskar fram till 2035 för att sedan kraftigt öka fram till år 2040. Det innebär även att belastningen på våra förskole- och skollokaler minskar på kort sikt, för att sedan kraftigt öka fram till år 2040. Det är en stor utmaning som det behöver finnas en långsiktig plan för. Den planen bygger på fullmäktigeberedningens slutrapport där alla behov av åtgärder finns beskrivna. Slutrapporten behöver dock översättas till en genomförandeplan fram till år 2040. Samtidigt finns det stora brister i lär- och arbetsmiljöer i förskolor och skolor som också behöver åtgärdas. Det tillfälligt minskade behovet skapar en möjlighet att göra åtgärder i förskole- och skolstrukturen under den här perioden. Det ställer också stora krav på framåt drift för att säkerställa att alla barn och elever kan erbjudas plats år 2040.

Befolkningsprognosen 2023 visar på en tillfälligt minskad tillväxt i åldrarna 1–15 år. Enligt 2023 års befolkningsprognos kommer antalet barn i åldrarna 6–15 år att **minska med 394 barn**, från 7596 barn år 2023 till 7202 barn år 2032, samtidigt som antalet barn i åldrarna 1–5 år, **ökar med 125 barn** från 3321 barn år 2023 till 3446 barn år 2032. Det innebär att antalet barn i åldrarna 6–15 år också kommer att öka efter år 2032.

Centrala Östersund

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Mjölnergård, Sjöängen, Brittsbo, Stadsdel Norr, Solliden, Remonthagen, Jägarvallen, Astern, Balders Hage, Campus, Mosippan, Regnbågen och Linnean. Totalt har området idag 13 förskolor och 1074 platser.

På Remonthagen finns en avdelning, det vill säga 18 platser, till kommunens dygnet runt-verksamhet (nattis).

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2032 har området Centrala Östersund behov av 858 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att området Centrala Östersund inte har något ökat behov av antalet platser i förskolan till 2032. Behovet av förskoleplatser är med andra ord konstant. Det finns dock ett vikande behov i delområdet Lugnvik med ca 50 platser och övriga centrala förskolor ökar därmed med motsvarande antal.

I området finns en rad olika stora förskolor, en extern förhyrning och en förskola med tillfälligt bygglov och tillfälliga hyrmoduler. Den externa förhyrningen, Mjölnergård, bedöms vara i bra skick med goda lär- och arbetsmiljöer. Brittsbo är en tillfällig förskola som ska avyttras av kommunen senast 2033 och därefter kan en ny förskola etableras om behov finns.

Området Centrala Östersund står inför stora utmaningar då nya områden med nybyggnationer av bostäder planeras och staden både förtätas och utökas. Detta innebär att förskolor behöver planeras in i dessa områden så att kommande behov av förskoleplatser kan mötas.

Prognosen visar att en hög andel barn i åldern 3–5 år går i förskolan i Centrala Östersund idag. Däremot är antalet barn i förskolan i åldern 1–2 år relativt lågt. Procentuellt sett ser vi i Centrala Östersund samt på Frösön och i delar av Torvalla att antalet barn som går i förskola på totalen är lägre än i övriga delar av Östersunds kommun. Detta kan vara en av förklaringarna till varför vissa områden inte visar på någon tillväxt fram till 2032.

Bedömning

Område Centrala bedöms **klara tillväxten** i området under förutsättning att nya förskolor planeras in i nya områden för att möta behovet av förskoleplatser.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder genomföras:

- Planera för en ny förskola i området Storsjö Strand då området omvandlas till bostäder.
- Planera för behovet av en ny förskola i området Blomstergården.
- Följa utvecklingen av nya bostadsområden vid området Brittsbo.
- Åtgärda brister i lär- och arbetsmiljön gällande ventilation på Balders Hage.
- Regnbågen, som 2023 har 36 platser, behöver på sikt utökas och inrymma nattisverksamheten. Detta behöver organiseras ihop med övrig ombyggnation av Körfältsskolan.

Målbild 2032 Centrala Östersund

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2032.

Förskola	Antal fsk platser 2032
Mjölnergänd	54
Sjöängen	120
Campus	72
Stadsdel Norr	72
Solliden	108
Remonthagen	108
Jägarvallen	108
Astern	72
Balders hage	54
Linnean	90
Mosippan	108
Regnbågen	54
Totalt	1020

Grundskola

Fakta

Skolorna i området är: Lugnvikskolan F-9, Norra skolan F-3, Fagervallsskolan F-6 och Parkskolan åk 4–9. Totala antalet grundskoleelever i kommunal skola i området läsåret 2023/2024 är 1134 stycken. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor läsåret 2023/2024 är 984 stycken. Högsta andelen elever går på Innovitaskolan, Prolympia och IES som även geografiskt finns i området.

Prognos

År 2032 har området Centrala Östersund ett prognosticerat behov av 1037 stycken *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 97 stycken elever. I området är det fortsatt en mycket hög andel av elever som väljer fristående skolor samt andra kommunala skolor/områden än de som finns i upptagningsområdet. År 2032 är det 1187 elever som går

till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 123 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Centrala Östersund.

Analys

Utifrån nuvarande kapacitetsbedömningar kommer skolorna i området att kunna hantera behoven av elevplatser, fram till 2032.

En stor utmaning för området är att en hög andel elever väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet (där eleven är folkbokförd). Eleverna väljer i högre grad fristående skolor, 984 stycken år 2023 och 153 elever väljer andra kommunala skolor i andra områden. I elevprognosen för 2032 skrivs dessa elever fram utifrån ett teoretiskt och matematiskt perspektiv, dvs att det förväntas att eleverna även i framtiden kommer procentuellt att välja likadant. I elevprognosen väntas 1187 stycken elever år 2032 att välja andra kommunala skolor eller fristående. Det är en fortsatt ökning och den ökningen förutsätter att Internationella engelska skolan (IES) fortsätter att växa enligt plan eller att någon annan friskola eller kommunal skola kan ta emot motsvarande antal elever.

Området Centrala Östersund skiljer sig markant från andra områden i kommunen när det gäller dessa elever, och i analysen kan man ställa sig frågan "varför" det ser ut så här i Centrala Östersund och kommer trenden att hålla i sig? Några saker som är värda att lyfta fram är att:

- I området finns de tre största fristående skolorna, Prolympia, Friggaskolan och Internationella engelska skolan (IES). Eftersom skolorna ligger inom det aktuella området, ser troligtvis elever och vårdnadshavare detta som ett naturligt val av skola då de geografiskt ligger i dess närhet.
- Vi ser sedan tidigare analyser att vårdnadshavare väljer att flytta ut från området då eleven gått de 3–5 första skolåren. Detta kan ses som en naturlig förflyttning från ett mindre boende centralt, till bostadsområden med radhus och/eller villor.
- Vi ser tydliga mönster/skillnader kring föräldrars utbildningsbakgrund och socioekonomiska bakgrund i upptagningsområdena, vilket lika tydligt visar sig i valet av skola. Detta får också långtgående konsekvenser när det gäller kunskapsresultat och gymnasiebehörighet.
- Vi ser att ett större antal elever än tidigare väljer att söka sig tillbaka till våra kommunala skolor från de fristående skolorna. Framför allt Parkskolan har elever som söker sig tillbaka efter att ha gått en tid på IES.

Bedömning

Bedömningen är att vi **klaras att möta tillväxt**. Bristerna i lär- och arbetsmiljön på Norra skolan bedöms dock vara så pass stora att större åtgärder kommer att behöva genomföras i närtid.

Internationella engelska skolans tidigare tankar på att utöka sina elevplatser i centrala staden ser inte ut att bli av. Optionen att kunna växa i Palmcrantzskolan gamla lokaler har inte nyttjats och löper ut vid årsskiftet 2023/24. Det innebär, med största säkerhet, att andelen elever som i fortsättningen väljer friskolor inte kommer att öka enligt tidigare framskrivning och det behöver Barn- och utbildningsförvaltningen kunna hantera och flexibelt planera för. I bedömningen kring denna grupp av elever behöver vi också fördjupa

analysen vad som demografiskt händer då vi utökar samt förnyar våra egna kommunala skolor. Här ser vi redan idag att vi har fler elever inskrivna i våra kommunala skolor under 2023 än vad föregående elevprognos förutspådde.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder planeras och genomföras:

- Norra skolan behöver åtgärdas inför HT-25 utifrån brister i lär- och arbetsmiljön. Främst är det den otillräckliga ventilationen och de stora bristerna kopplat till trafiksituationen som måste åtgärdas
- Genomföra den planerade flytten av åk 4–6 från Fagervallsskolan till Parkskolan för att tillskapa fler elevplatser åk F-3 i Centrala Östersund.
- Fortsätta utreda möjligheterna att vid behov och ytterligare tillväxt i Centrala Östersund bygga en ny skola på Blomstergården.

Målbild 2032 Centrala Östersund

Målbilden bygger på prognosen 2023 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Antal klassrum	Övrigt
Lugnviksskolan	F-9	500	2	20	18	
Parkskolan	4-9	525	2-4	21	22	
Fagervallsskolan	F-3	300	3	12	12+2	Paviljong
Norra skolan	F-3	200	3	12	14??	

Odensala

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Stallet, Bäckén och Lillsjön. Totalt har området idag 3 förskolor och 252 platser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2032 har området Odensala behov av 252 kommunala förskoleplatser.

Analys

På totalen visar prognosen på att antalet platser i förskolan sjunker under åren fram till 2027 med ca 17 platser och därefter ökar behovet, för att till år 2032 ligga på 3 platser fler jämfört med idag.

Området vid Lillsjöns centrum bedöms kunna växa framöver och området kan då behöva en förskola.

Förskolan Bäckén behöver byggas om ihop med Tavelbäcksskolan för att säkerställa goda lär- och arbetsmiljöer samt att dagens platser i förskolan behöver permanentas. Idag har både skolan och förskolan tillfälliga hyrmoduler och avtalen på dessa kommer behöva förlängas fram tills att ombyggnation kan genomföras. Förskolan har idag 72 platser, varav modulen står för 40 platser.

Bedömning

Bedömningen är att område Odensala **klarar att möta** tillväxten fram till 2032 under förutsättning att nya förskolor planeras in i nya eller växande områden för att möta behov.

För att **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Bäckéns förskola behöver byggas om och till för att permanenta dagens platser. Planering behöver ske parallellt med en planerad om- och tillbyggnad av Tavelbäcksskolan.
- Planera för behovet av en ny förskola i nytt eller växande område runt Lillsjö centrum.

Målbild 2032 Odensala

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2032.

Förskola	Antal fsk platser 2032
Lillsjön	108
Stallet	72
Bäckén	72
Totalt	252

Grundskola

Fakta

Område Odensala har 2 stycken skolor, Odensalaskolan åk F-9 och Tavelbäcksskolan åk F-6. Totala antalet grundskoleelever i kommunal skola i området läsåret 2023/2024 är 963 stycken. Det finns inga fristående skolor i området. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor läsåret 2023/2024 är 51 stycken.

Odensalaskolan inrymmer dessutom Anpassad grundskola åk F-9. Totala antalet elever inskrivna i anpassad grundskola är 98 stycken varav 9 stycken kommer från andra kommuner

Prognos

År 2032 har området Odensala ett prognosticerat behov av 938 *kommunala* elevplatser i grundskolan. Det är en minskning med 25 stycken elever. År 2032 är det 104 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 282 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Odensala. När det gäller den anpassade grundskolan så finns det ingen prognos men trenden är att elevantalet ökar för varje år.

Analys

Utifrån nuvarande kapacitetsbedömningar kommer skolorna i området att kunna hantera behoven av elevplatser, fram till 2032. Tavelbäcksskolan har dock stora brister när det gäller lär- och arbetsmiljön som kommer att behöva åtgärdas under den perioden.

Bedömning för område Odensala

Bedömningen är att vi **klaras att möta tillväxt**. Bristerna i lär- och arbetsmiljön på Tavelbäcksskolan bedöms dock vara så pass stora att större åtgärder kommer att behöva genomföras i närtid.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder planeras och genomföras:

- Minska antalet paralleller i grundskolan på Odensalaskolan åk 7–9 från 4 st till 3 st. Detta för att kunna möta behoven av ytterligare lokaler för en stadigt växande anpassad grundskola.
- Tavelbäcksskolan: Planera och genomföra en om- och tillbyggnad för att bli en F-6 skola med 2 paralleller i attraktiva och ändamålsenliga lokaler. Samlokaliseras med förskolan Bäckén.

Målbild 2032 Odensala

Målbilden bygger på prognosen 2023 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Antal klassrum	Övrigt
Odensalaskolan	F-9	575	2 paralleller åk F-6 3 paralleller åk 7-9	23	25	+ Anpassad grundskola åk F-9 ca 110 elever
Tavelbäcksskolan	F-6	350	2	14	?	+ Förskola

Torvalla

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Blåhammaren, Lillfjället, Ottfjället, Smörkransen, Jägargården, Skogsgården, Kronan och Kärven. Totalt har området idag 8 förskolor och 468 platser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2032 har området Torvalla behov av 422 kommunala förskoleplatser.

Analys

I den södra delen av Torvalla ser vi en tillväxt och att det blir fullt på Kronan och Kärven mot 2032. Området Torvalla klarar dock att möta behovet av förskoleplatser då det på totalen inte blir någon tillväxt jämfört med år 2023.

Det byggs en ny förskola i området som ska ersätta de nuvarande förskolorna Ottfjället och Smörkransen. Även den samiska förskolan Miesieh ska flytta från Lövsta till den nya förskolan.

Blåhammaren har möjlighet att byggas ut i framtiden om behov finns. Ny mark för ytterligare en förskola planeras för att kunna möta eventuell tillväxt.

Bedömning

Område Torvalla **klarar tillväxten** i området och nya förskolor planeras för att kunna möta långsiktiga behov av förskoleplatser.

För att **bidra till en hållbar förskolestruktur** för området behöver åtgärder genomföras:

- Den geografiska placeringen av ny förskola är viktig för att uppfylla närhetsprincipen för centrala Torvalla.
- Blåhammaren kan vid behov byggas ut om behov finns.

Målbild 2032 Torvalla

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2032.

Förskola	Antal fsk platser 2032
Blåhammaren	36
Lillfjället	72
Ottfjället	144
Skogsgården	72
Jägargården	54
Kärven	72
Kronan	72
Totalt	522

Grundskola

Fakta

Område Torvalla har 4 stycken skolor, Fjällängskolan F-6, Mimergården F-6, Ängsmogården F-6 och Torvallaskolan åk 7–9. Totala antalet elever 2023/2024 är 897 elever.

Det finns inga fristående skolor i området. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 163 stycken.

Prognos

År 2032 har området Torvalla ett prognosticerat behov av 819 *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 78 stycken elever. År 2032 är det 371 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 67 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Torvalla

Analys

Område Torvalla har en förhållandevis låg tillväxt. Området har en hög andel elever som idag och framåt, enligt prognos, väljer att gå på andra skolor än den som finns i området.

Mönstret i skolområdet är att man som elev och vårdnadshavare vanligtvis väljer någon av de F-6 skolor som finns i närheten av bostaden i de yngre åldrarna. När eleven sedan ska byta skola mellan åk 6 och åk 7 väljer däremot en högre andel elever andra kommunala skolor eller fristående alternativ. Området kommer därför fortsatt att ha en överkapacitet av skollokalerna.

Området har vissa brister i lär- och arbetsmiljöerna. Torvallaskolan har problem med en underdimensionerad ventilationsanläggning som behöver åtgärdas. Fjällängskolan har brister avseende entréer, kapprum och klassrum för eleverna. Det finns även brister avseende personalytor såsom arbetsplatser, elevhälsoutrymmen samt konferensrum. Mimerskolan har brister avseende ex. avsaknad av matsal, för få toaletter, brist på arbetsplatser för personal. Ängsmogården har för få klassrum för att fullt ut kunna vara en åk F-6 skola med 2 paralleller.

Bedömning för område Torvalla

Bedömningen är att vi **klaras att möta tillväxt**. Bristerna när det gäller ventilationen på Torvallaskolan bedöms dock vara så stora att de måste åtgärdas i närtid för att klara behovet av elevplatser för åk 7–9 i området.

För att **möta och bidra till tillväxt** behöver en rad olika åtgärder planeras och genomföras:

- Bristerna gällande den underdimensionerade ventilationsanläggningen på Torvallaskolan måste åtgärdas i närtid
- Mimergården: Planera en ombyggnad för att långsiktigt bli en åk F-6 skola med 2 paralleller.
- Fjällängsskolan: Planera en om- och tillbyggnad för att långsiktigt bli en åk F-6 skola med 2 paralleller.
- Ängsmogården: Planera en om- och tillbyggnad för att långsiktigt bli en åk F-6 skola med 2 paralleller. Utreda vad som sker med fritidsgården på Ängsmogården eftersom det påverkar behovet av ev. tillbyggnad.

Målbild 2032 Torvalla

Målbilden bygger på prognosen 2023 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Antal klassrum	Övrigt
Torvallaskolan	7-9	300	4	12	14	
Ängsmogården	F-6	350	2	14	12	
Fjällängskolan	F-6	350	2	14	12+2	Paviljong
Mimergården	F-6	350	2	14	14	

Frösön

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Frösödal, Lövsta, Östberget, Rådmansparken, Videgården, Önegården och Orrvikens förskola. Området har totalt 7 förskolor med 570 förskoleplatser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2032 har området Frösön behov av 475 kommunala förskoleplatser.

Analys

I område Frösön ser vi en tillväxt fram till år 2032. Strategiskt viktiga förskolor är Lövsta förskola och Frösödals förskola då deras storlek och geografiska placering bedöms som mycket viktiga. Lövsta förskola är relativt nybyggd och kan hantera antalet förskoleplatser på ett flexibelt sätt.

En utmaning i det strategiska arbetet gällande Frösön är de byggnadsplaner som finns på, eller i anslutning till, Frösön. Det är framför allt tre områden som det är intressanta att bevaka utvecklingen av; Frösö Park, Frösö Zoo och Knytta. Om dessa områden börjar växa behöver Frösöns skolstruktur ses över. Även utvecklingen av byggplaner på Annersia behöver följas för att planera behovet av förskoleplatser i nya områden eller vid förtätning av befintliga bostadsområden.

Bedömning

Område Frösön bedöms **klara att möta** tillväxten i området under förutsättning att nya förskolor planeras in i nya eller växande områden för att möta behoven.

För att över tid **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Utredda möjligheten till en om- och tillbyggnation av Frösödals förskola.

Målbild 2032 Frösön

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2032.

Förskola	Antal fsk platser 2032
Lövsta	144
Rådmansparken	72
Östberget	90
Frösödal	54
Önegården	72
Videgården	72
Orrviken	66
Totalt	570

Grundskola

Fakta

Område Frösön har 4 stycken skolor. Vallaskolan F-9, Östbergskolan åk 4–9, Arnljotskolan F-3 och Orrvikens skola F-6. Totala antalet grundskolelever i området läsåret 2023/2024 är 1432 stycken. Det finns två fristående skolor i området, Böle skola och Vidarskolan. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 392 stycken.

Prognos

År 2032 har området Frösön ett prognosticerat behov av 1336 *kommunala* elevplatser. År 2032 är det 458 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 107 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Frösön

Analys

Område Frösön kommer enligt prognos att minska fram till 2032. Noterbart här är att området har en hög andel elever som väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet. För område Frösön finns det flera olika typer av utmaningar framåt. Kommunens övergripande inriktning är att vi ska äga våra egna lokaler, vilket på sikt innebär att vi behöver flytta F-3 verksamheten från Arnljotskolan tillbaka till Östbergskolan. Vallaskolan och Östbergskolan får då en sammanhållen F-9 verksamhet och stadiindelningar enligt gällande styrdokument med 2 paralleller i åk F-6 och 4 paralleller i åk 7–9. Dessa skolor kommer dock inte att kunna inrymma alla elever i område Frösön. Både Vallaskolan och Östbergsskolan har paviljonger med tillfälliga bygglov som löper ut under tidsperioden. En ny skola för åk F-6 kommer därför att behövas och planeras att placeras i anslutning till Lövsta IP. Den nya skolan kommer att användas som evakueringslokal vid de planerade ombyggnationerna av Vallaskolan och Östbergsskolan innan den blir en egen juridisk enhet. När det gäller brister i lär- och arbetsmiljöerna så har både Vallaskolan och Östbergsskolan stora utmaningar. Båda skolorna har stora brister avseende ljudmiljö och luftkvalité. Dessutom finns brister kring elevtoaletter, gemensamma elevytor (entréer, kapprum, pausutrymmen, gruppum, matsalar etc). Även en del personalytor har brister i form av begränsad tillgång på samtalsrum och arbetsplatser.

En sista utmaning i det strategiska arbetet för området är att följa och parera för de byggplaner som finns på, eller i anslutning till Frösön. Det är framför allt Frösö Park, Frösö Zoo, Lillberget och Annersia som direkt kan komma att påverka skolstrukturen i området. Både Vallaskolan och den nya skolan på Lövsta planeras så att de kan växa, byggas ut, vid behov.

Bedömning

Bedömningen är att vi på kort sikt klarar **att möta tillväxten**. Däremot kommer vi inte på längre sikt klara av att möta och **bidra till tillväxt** om vi inte bygger en ny skola någonstans i område Frösön.

För att möta och bidra till tillväxt behöver en rad olika planeringar och åtgärder genomföras:

- Projektera och bygga en ny skola åk F-6 med 2 paralleller med möjlighet att växa med ytterligare 1 parallell i åk F-6 i anslutning till Lövsta IP.
- Projektera och bygga om Vallaskolan så att den blir en åk F-9 skola med 2 paralleller åk F-6 och 4 paralleller åk 7-9. Planera för en etapp 2 som möjliggör för skolan att växa med ytterligare 1 parallell åk F-9.
- Projektera och bygga om Östbergsskolan så att den blir en åk F-9 skola med 2 paralleller åk F-6 och 4 paralleller åk 7-9.
- Bevaka och aktivt arbeta med andra förvaltningar kring exploateringsplanerna för området.

Målbild 2029 Frösön

Målbilden bygger på prognosen 2020 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Antal klassrum	Övrigt
Vallaskolan	F-9	650 900	2-4 3-5	26 36	22+4	Paviljong
Östberg skolan	F-9	650	2-4	26	22+4	Paviljong
Ny skola (Lövsta)	F-6	350 525	2 3	14 21		
Orrvikens skola	F-6	175	1	7	5	

Brunflo

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Miklagård, Sörgård, Backen, Dungen, Storviken, Marieby, Tandsbyn och Trollåsen. Området har totalt 8 förskolor med 409 förskoleplatser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2032 har område Brunflo behov av 344 kommunala förskoleplatser.

Analys

Område Brunflo bedöms inte ha någon tillväxt fram till år 2032. För att få en likvärdig struktur i området behöver vi skilja på förskolorna i Brunflo tätort och förskolorna i glesbygd. Området Brunflo behöver samplaneras med den strategiska skolplaneringen. Just nu pågår planeringen för skol- och förskolestrukturen i Brunflo Södra (Fåker, Tandsbyn och Ångsta) och utifrån planeras senare för strukturen i Brunflo tätort.

Åtgärderna för skolan är bara möjliga om förskolan kan flytta sin verksamhet. För förskolans del är det strategiskt viktigt att det finns en förskola på båda sidorna om E14, för att uppfylla närhetsprincipen.

Den mindre förskolan Backen har utmaningar i lär- och arbetsmiljön samt i den yttre miljön som är svåra att komma till rätta med.

Bedömning

Område Brunflo bedöms **klara att möta tillväxten** i området. För att **bidra till tillväxt** behöver område Brunflo samplaneras med den strategiska skolplaneringen.

För att över tid **möta och bidra** till tillväxt behöver åtgärder genomföras:

- Planera för en sammanslagning av Storvikens förskola och Sörgårds förskola på en av platserna. Detta planeras i samråd med den strategiska skolplaneringen.
- Utredda var förskoleplatser i centrala Brunflo bäst placeras.

Målbild 2032 Brunflo

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2032.

Förskola	Antal fsk platser 2032
Backen	54
Sörgård/Storviken	108
Miklagård	72
Tandsbyn	50
Trollåsen	35
Marieby	66
Totalt	385

Grundskola

Fakta

Område Brunflo har sex skolor. Fåker skola F-6, Marieby skola F-6, Ångsta skola F-6, Sörgårdsskolan F-3, Storvikens skola F-3 och Kastalskolan åk 4–9.

Totala antalet grundskolelever i området läsåret 2023/2024 är 875 stycken. Det finns inga fristående skolor i området

Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 82 stycken.

Prognos

År 2032 har området Brunflo ett prognosticerat behov av 840 *kommunala* elevplatser. Det är en minskning med 35 elever. År 2032 är det 138 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 25 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Brunflo

Analys

Område Brunflo har ingen tillväxt under perioden. Området har också en låg andel elever som väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet. Förklaringen kan vara att området ligger utanför tätorten Östersund vilket gör att vårdnadshavare/elever i huvudsak väljer skolor som finns i närområdet. Analysen för område Brunflo behöver göras utifrån flera perspektiv. Området har många landsbygdsskolor som gör att analysen behöver göras för tätort respektive glesbygd. En helhetsbild över området behövs för att strategiskt ta fram åtgärder i rätt tid.

Landsbygdsskolorna i Brunflo Södra Fåker, Marieby och Ångsta behöver utredas enskilt men även tillsammans med en övergripande analys för området. Området behöver också analyseras tillsammans med förskolans behov då verksamheterna kommer att påverka varandra utifrån den målbild som finns. Detta arbete pågår.

Bedömning

Bedömningen är att område Brunflo inte **klarar att möta tillväxt**. Området har ingen tillväxt under prognosperioden men har generellt mycket stora brister i lär- och arbetsmiljöerna. Bristerna i lär- och arbetsmiljöerna är en mycket stor utmaning för området och behövs

åtgärdas för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla elever i området. Det kommer att saknas elevplatser i åk 4–9 då Kastalskolan under den här tidsperioden går i taket.

För att kunna **möta och bidra till tillväxt** behöver olika utredningar och förslag arbetas fram:

- För att säkerställa befintlig grundkapacitet gällande ventilation på Storviken och Sörgård kommer åtgärder att genomföras under våren 2024.
- Utredda möjligheten att samlokalisera skolverksamheterna i Ångsta och Fåker i en nybyggd F-6 skola med 1 parallell i Tandsbyn alternativt Fåker. Bedömningen är att elevvolymen i både Ångsta och Fåker kommer minska över tid samt att åtgärderna för de brister som finns på dessa skolor skulle bli mycket kostsamma.
- Planera för en sammanslagning av Storvikenskolans åk F-3 och Sörgårdsskolans åk F-3 på en av skolorna.
- Projektera och bygga om Marieby skola så att den permanent blir till en skola för åk F-6.
- Kastalskolan: Planera för en långsiktig om- och tillbyggnad för att bli en 4 parallellig åk 4–9 skola. Utredda när i tid Kastalskolan går i taket.

Målbild 2032 Brunflo

Målbilden bygger på prognosen 2023 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Paralleller	Behov klassrum	Antal klassrum
Sörgård/ Storviken	F-3	300	3	12	12
		400	4	16	12
Marieby	F-6	175	7	7	3+4 i Paviljong
Kastalskolan	4 - 9	600	4	24	20
Fåker och Tandsbyn/ Ångsta	F-6	175	1	7	

Lit

Förskola

Fakta

Förskolorna i området är: Skogsgläntan, Solbacken, Treälven, Bringåsen och Lillsjöhögen. Området har totalt 5 förskolor med 244 förskoleplatser.

Prognos

Behovet av antalet förskoleplatser är beräknade på folkmängd efter ålder med en efterfrågan på 100 % av kommunens 1–5 åringar. År 2032 har område Brunflo behov av 228 kommunala förskoleplatser.

Analys

Område Lit bedöms i prognosen inte ha någon väsentlig tillväxt fram till år 2032. I verkligheten ser vi att kön till förskolorna växer och att nuvarande lokaler är nära på fulla. Det finns en begränsad möjlighet till att utöka antalet platser på rätt geografisk plats. Förskolan i Lit finns även i Treälvsskolans lokaler och kan behöva lämnas om skolan får fullt med elever och därmed ett utökat behov av lokaler.

I Häggenås är Skogsgläntans förskola strategiskt viktig då den har de bästa förutsättningarna för att bedriva verksamheten med hög kvalitet.

Bedömning

Område Lit kan **klara att möta** tillväxten under förutsättning att det finns möjligheter för om- och tillbyggnation på Skogsgläntans förskola. Dessa åtgärder bedöms **bidra till tillväxt** då området får en attraktiv och ändamålsenlig förskola.

Målbild 2032 Lit

Målbilden beskriver antalet platser i kommunala förskolor för år 2032.

Förskola	Antal fsk platser 2032
Treälven	126
Skogsgläntan	70
Bringåsen	30
Lillsjöhögen	18
Totalt	244

Grundskola

Fakta

Området Lit har tre skolor i området. Bringåsen skola F-6, Hæggenås skola F-6 och Treälvsskolan F-9. Totala antalet elever i området läsåret 2023/2024 är 517 stycken. Det finns inga fristående skolor i området. Totala antalet elever från området som går på fristående skolor är 34 stycken.

Prognos

År 2032 har området Lit ett prognosticerat behov av 518 *kommunala* elevplatser. Det är en ökning med 1 styck elev. År 2032 är det 65 elever som går till andra kommunala skolor/områden eller till friskola. Det är också 20 elever från andra kommunala skolor/områden som väljer Lit

Analys

Område Lit har ingen tillväxt. Området har en låg andel elever som väljer andra skolor än den som finns i upptagningsområdet. Precis som område Brunflo kan förklaringen vara att skolorna i område Lit ligger utanför tätorten Östersund, vilket gör att vårdnadshavare/elever i huvudsak väljer en skola som finns i närområdet. Alla tre skolor fungerar också som "Skolan mitt i byn" där skolan har en central geografisk placering. Skolorna är viktiga utifrån de tendenser vi ser hur vårdnadshavare/elever väljer skola, dvs man väljer en skola som finns i närområdet. De åtgärder som kommer föreslås för dessa skolor är nästan uteslutande åtgärder utifrån brister i lär- och arbetsmiljöerna.

Det behövs understrykas att ambitionsnivåerna kring attraktiva och ändamålsenliga lär- och arbetsmiljöer även gäller när området inte har någon elevökning. I fördjupade analyser är det viktigt att fokusera mer på den enskilda skolan då skolorna geografiskt längre ifrån varandra jämfört med stadsdelarna i Östersund. Det är inte säkert att en helhetsbild över området stämmer överens med hur det är på den enskilda skolan när det är frågan om elevvolymen och stadieindelningar.

Brister i lär- och arbetsmiljöerna gäller framför allt skolorna i Lit och Hæggenås. Båda skolorna har stora brister avseende ljudmiljö och luftkvalité. Dessutom finns brister kring elevtoaletter, gemensamma elevytor (entréer, kapprum, pausutrymmen, grupprum, matsalar etc). Även en del personalytor har brister i form av begränsad tillgång på samtalsrum och arbetsplatser. Bringåsens skola har relativt få brister utifrån en om- och tillbyggnation för några år sedan.

Bedömning

Bedömningen är att område Lit **klarar att möta tillväxt**. Området har ingen tillväxt under prognosperioden men har brister i lär- och arbetsmiljöerna. Just bristerna i lär- och arbetsmiljöerna är en stor utmaning för området och behövs åtgärdas för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla elever i området. I målbilden kan vi inte följa gällande inriktningar då elevvolymen i varje årskurs är för litet. Möjligheten att ha åldershomogena grupper finns men det förutsätter att lokalerna anpassas.

För att kunna **bidra till tillväxt** behöver olika utredningar och förslag arbetas fram:

- Genomföra den planerade ombyggnationen av Treälven inför HT-25
- Häggenås skola: Snarast planera och genomföra en om- och tillbyggnad så att skolan blir en åk F-6 skola för ca 150 elever i attraktiva och ändamålsenliga lokaler. Detta samlokaliseras tillsammans med utökning av antalet förskoleplatser på Skogsgläntans förskola

Målbild Lit 2032

Målbilden bygger på prognosen 2023 och beskriver antalet elever, stadier och paralleller i kommunala skolor.

Skola	Org.	Antal elever	Antal paralleller	Behov klassrum	Antal klassrum/grupper
Treälven	F-9	500	1-2	18-20	22
Bringåsen	F-6	80	1	4	4
Häggånäs	F-6	150	1	7	5

Fristående

Förskola

Fakta

De fristående förskolorna i Östersund är: Bikupan, Emanuel Frösön, Emanuel Östersund, Fröhuset, Guldkusten, Humlan Samhällskooperativ, Kids Östersund, Knallhatten kooperativ, Litsongan kooperativ, Solen, kooperativ, Solskatten, Strandlyckan, Trollmax kooperativ och Tummelisa kooperativ. Det finns 14 fristående och antalet platser är 468.

Annan pedagogisk omsorg är: Ek o lek barnomsorg AB och Humlan Samhällskooperativ annan pedagogisk omsorg med totalt 30 platser tillsammans. Ek o lek har 13 platser för förskolebarn och resterande 17 platser är för fritidselever.

Analys

År 2020 hanterade de fristående förskolorna totalt 457 förskoleplatser i kommunen fördelat på 13 enheter. Förskolorna fanns i alla geografiska områden, utom i Torvalla, precis som idag. I annan pedagogisk verksamhet fanns 3 platser.

Prognoser och bedömningar kring antalet förskoleplatser avseende fristående förskoleverksamheter är osäkra. Avstämningar görs två gånger per år av sakkunnig. Trenden innebär en marginell ökning av förskoleplatser på de fristående förskolorna.

Grundskola

Fakta

De fristående grundskolorna i Östersunds Kommun är Internationella Engelska skolan, Prolympia, Innovitaskolan Östersund, Böle Byskola och Östersunds Waldorfskola.

Analys

Höstterminen 2023 var totalt 1660 elever inskrivna i någon av de fristående grundskolorna. Vårterminen 2024 är motsvarande siffra 1653 elever. Det innebär en minskning med 7 elever under läsåret.

Prognosen och bedömningen kring antalet inskrivna elever i fristående grundskola under den kommande 10-årsperioden är svårt att förutse. Under de senaste 5 åren har antalet elever som är inskrivna i fristående grundskola ökat och det hänger främst ihop med Internationella engelska skolans etablering. Under läsåret 2023/24 har dock, för första gången, under de senaste 5 åren antalet inskrivna elever i fristående grundskola minskat. Det handlar dock endast om en minskning med 7 stycken elever varför det är svårt att avgöra om det är ett trendbrott eller bara något tillfälligt. En rimlig bedömning är att antalet elever som är inskrivna i fristående grundskola kommer att ligga ungefär på dagens nivå. Detta eftersom det inte finns några kända planer på att någon av de befintliga skolorna kommer att utöka sitt elevantal eller att någon ny fristående grundskola planerar att etablera sig i Östersunds kommun.